

Bruselj, 6. oktober 2026
(OR. en)

14071/26

ECOFIN 1270
CLIMA 511
FIN 1401
ENV 1186
ENER 629
COMPET 1170
CADREFIN 420
ECB
EIB

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	2. oktober 2026
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2026) 525 final
Zadeva:	POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU o izvajanju instrumenta za posojila v javnem sektorju v okviru mehanizma za pravični prehod v letu 2026 iz člena 16 Uredbe (EU) 2021/1229

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2026) 525 final.

Priloga: COM(2026) 525 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 2.10.2026
COM(2026) 525 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

**o izvajanju instrumenta za posojila v javnem sektorju v okviru mehanizma za pravični
prehod v letu 2026 iz člena 16 Uredbe (EU) 2021/1229**

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o izvajanju instrumenta za posojila v javnem sektorju v okviru mehanizma za pravični prehod v letu 2026 iz člena 16 Uredbe (EU) 2021/1229

1. UVOD, NAMEN IN OBSEG POROČILA

Komisija je leta 2020 v okviru naložbenega načrta za evropski zeleni dogovor¹ vzpostavila mehanizem za pravični prehod za zagotovitev, da ne bo pri prehodu na podnebno nevtralno gospodarstvo prezrta nobena skupina ali regija. Glavni cilj mehanizma je zagotoviti podporo najbolj prizadetim regijam in ljudem ter jim pomagati zmanjšati socialno-ekonomske stroške prehoda. Mehanizem za pravični prehod sestavljajo trije stebri: (1) Sklad za pravični prehod, (2) namenski program za pravični prehod v okviru programa InvestEU in (3) instrument za posojila v javnem sektorju (v nadaljnjem besedilu: Instrument).

To peto letno poročilo o izvajanju², pripravljeno v skladu s členom 16(3)³ Uredbe (EU) 2021/1229⁴ (v nadaljnjem besedilu: uredba o Instrumentu), se osredotoča na tretji steber. Namen poročila je zagotoviti informacije o dosedanjem napredku pri izvajanju Instrumenta.

To poročilo je zbirno poročilo za obdobje od začetka izvajanja Instrumenta do 19. junija 2026. Preostali del leta 2026 bo zajet v naslednjem poročilu v skladu z obveznostmi poročanja o izvajanju Instrumenta.

Poročilo vsebuje informacije o (i) rezultatih prvega razpisa za zbiranje predlogov v okviru Instrumenta, prvem roku za oddajo pri drugem razpisu za zbiranje predlogov in skupnem kumulativnem črpanju proračuna, (ii) tehnični pomoči ter (iii) naslednjih korakih.

1.1. Pravni in proračunski okvir instrumenta za posojila v javnem sektorju v okviru mehanizma za pravični prehod

Instrument je bil vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/1229 dne 14. julija 2021.

Splošni cilj Instrumenta je obravnavati resne socialne, gospodarske in okoljske izzive, ki izhajajo iz prehoda na podnebne in energetske cilje EU do leta 2030 ter cilja podnebne nevtralnosti v EU najpozneje do leta 2050, kot je določeno v Uredbi (EU) 2021/1119⁵, v korist območij v EU, opredeljenih v območnih načrtih za pravični prehod⁶.

Specifični cilj Instrumenta je spodbuditi naložbe javnega sektorja, ki obravnavajo razvojne potrebe območij, opredeljenih v območnih načrtih za pravični prehod. To dosega z olajšanjem financiranja projektov, ki ne ustvarjajo zadostnih tokov prihodkov za kritje svojih stroškov naložb, s čimer preprečuje izrivanje morebitne podpore in naložb iz alternativnih virov.

¹ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Naložbeni načrt za trajnostno Evropo – Naložbeni načrt za evropski zeleni dogovor (COM(2020) 21 final z dne 14. januarja 2020).

² [Prvo poročilo o izvajanju](#) je bilo Evropskemu parlamentu in Svetu predloženo 7. februarja 2023, [drugo poročilo](#) 21. novembra 2023, [tretje poročilo](#) 30. septembra 2024, [četrtο poročilo](#) pa 6. oktobra 2025.

³ V skladu s členom 16(3) uredbe o Instrumentu Komisija do 31. oktobra vsako koledarsko leto, od leta 2022, izda poročilo o izvajanju Instrumenta. To poročilo zagotavlja informacije o ravni izvajanja Instrumenta v zvezi z njegovimi cilji, pogoji in kazalniki smotnosti.

⁴ Uredba (EU) 2021/1229 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. julija 2021 o instrumentu za posojila v javnem sektorju v okviru Mehanizma za pravični prehod (UL L 274, 30.7.2021).

⁵ Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021).

⁶ Kot so opredeljeni v členu 11 Uredbe (EU) 2021/1056 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o vzpostavitvi Sklada za pravični prehod (UL L 231, 30.6.2021).

Podpora je na voljo za širok nabor naložb. Instrument lahko podpre naložbe v energijo iz obnovljivih virov ter zeleno in trajnostno mobilnost, spodbujanje zelenega vodika, učinkovita omrežja za daljinsko ogrevanje, javne raziskave, digitalizacijo, okoljsko infrastrukturo za pametno ravnanje z odpadki in gospodarjenje z vodnimi viri ter pobude na področju javnega zdravja.

Podpre lahko tudi ukrepe za trajnostno energijo, energijsko učinkovitost in vključevanje, vključno z obnovami in prenovami stavb, prenavo in regeneracijo mest, prehod na krožno gospodarstvo, sanacijo in dekontaminacijo tal in ekosistemov, ob upoštevanju načela „onesnaževalec plača“, ter biotsko raznovrstnost, pa tudi izpopolnjevanje in prekvalificiranje, usposabljanje in socialno infrastrukturo, vključno z zmogljivostmi za oskrbo in socialnimi stanovanji⁷.

Uredba o Instrumentu določa skupni najvišji proračun podpore EU v višini 1,525 milijarde EUR za del nepovratnih sredstev Instrumenta (vključno s tehnično pomočjo in svetovalno podporo). Ta skupni proračun se je zmanjšal za 150 milijonov EUR leta 2024 zaradi revizije večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 in za 175 milijonov EUR leta 2025 po sprejetju uredbe omnibus, tj. Uredbe (EU) 2025/2005⁸, katere cilj je okrepiti program InvestEU. Po teh prerazporeditvah najvišji proračun, ki je na voljo za Instrument, znaša 1,2 milijarde EUR.

V okviru Instrumenta se posojila, ki jih zagotovi Evropska investicijska banka (EIB) kot finančni partner, kombinirajo z nepovratnimi sredstvi, ki jih zagotovi EU, za podporo projektom, ki jih v okviru razpisa za zbiranje predlogov predložijo organi javnega sektorja. EIB bo zagotovila največ 6 milijard EUR za posojilni del Instrumenta. EIB v okviru Instrumenta ponuja tri vrste posojil: naložbena posojila (samostojni projekti, ki jih neposredno financira EIB), okvirna posojila (imenovana tudi sheme posojil, s katerimi se neposredno financira sklop vnaprej določenih projektov) in posredniška posojila za financiranje manjših projektov prek finančnih posrednikov EIB.

Del nepovratnih sredstev, ki ga izvaja Evropska izvajalska agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje (CINEA), je v obliki financiranja, ki ni povezano s stroški, pri čemer se znesek nepovratnih sredstev določi kot fiksni odstotek posojila. Ta odstotek znaša 15 % oziroma 25 %, če projekt poteka v manj razviti regiji⁹. Posledično je dodeljevanje nepovratnih sredstev odvisno od financiranja, ki ga odobrijo EIB ali njeni finančni posredniki¹⁰. V okviru prvega razpisa za zbiranje predlogov, ki je odprt do konca leta 2025, je razpoložljivi proračun razdeljen na nacionalne deleže na podlagi deležev dodelitev iz Sklada za pravični prehod (SPP). Drugi razpis za zbiranje predlogov za obdobje 2026–2027 združuje vse neporabljene nacionalne dodelitve brez razdelitve na nacionalne deleže.

2. IZVAJANJE Instrumenta

2.1. Rezultati prvega razpisa za zbiranje predlogov v okviru Instrumenta (2022–2025)

Pri tem razpisu, objavljenem 19. julija 2022, je bilo predloženih 73 predlogov, od tega jih je bilo 56 opredeljenih kot upravičeni, ocenjevalni odbor Instrumenta pa jih je za financiranje izbral 45. Rezultati za vsak rok za oddajo pri razpisu so predstavljeni v Prilogi 1. Glede na informacije iz sporazumov o nepovratnih sredstvih in vlog, izbranih za financiranje, za tiste, za katere sporazum še ni podpisan, bo Komisija po ocenah zagotovila za 482 milijonov EUR nepovratnih sredstev.

⁷ Glej uvodno izjavo 6 uredbe o Instrumentu.

⁸ Uredba (EU) 2025/2005 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2025 o spremembi uredb (EU) 2015/1017, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695 in (EU) 2021/1153 glede povečanja učinkovitosti jamstva EU na podlagi Uredbe (EU) 2021/523 in poenostavitve zahtev glede poročanja.

⁹ Glej člen 11 uredbe o Instrumentu.

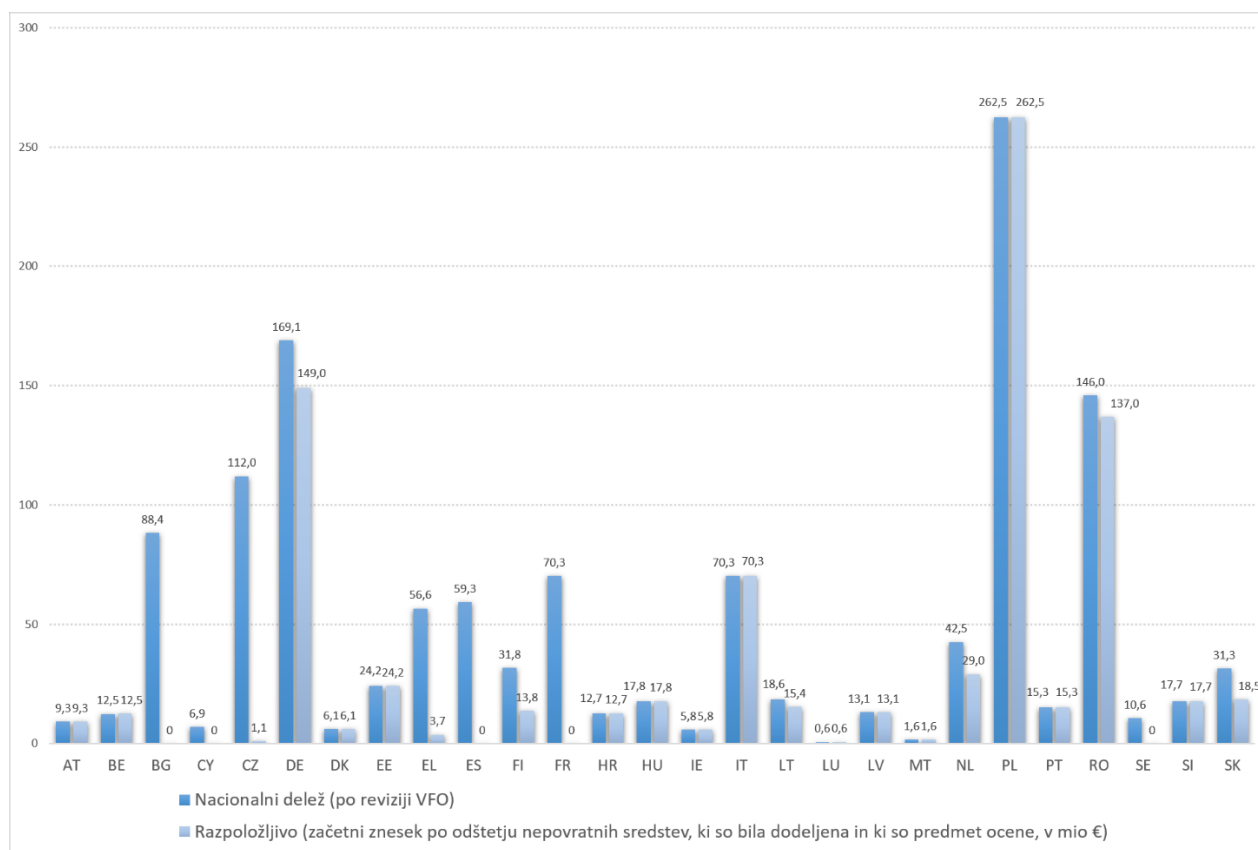
¹⁰ Člen 18 vzorčnega sporazuma o nepovratnih sredstvih mehanizma za pravični prehod, na voljo na [portalu za financiranje in razpise \(europa.eu\)](https://portalu.za.financiranje.in.razpise.europa.eu).

Do junija 2026 je bilo podpisanih 26 sporazumov o nepovratnih sredstvih za projekte (za več podrobnosti glej oddelek 2.4), kar ustreza približno 337,5 milijona EUR podpore EU v okviru dela nepovratnih sredstev Instrumenta. Ta nepovratna sredstva se kombinirajo s financiranjem, ki ga zagotavlja EIB in znaša približno 1,9 milijarde EUR v obliki posojil. Poleg tega je s podprtimi projekti mobilizirano dodatno financiranje na ravni projektov, vključno s prispevkom iz nacionalnih, regionalnih in lokalnih javnih virov ter, kjer je ustrezno, zasebnih virov financiranja. Skupno naj bi se s podpisanimi operacijami mobilizirale naložbe v višini več kot 3,2 milijarde EUR.

V skladu z ugotovitvami vmesne ocene¹¹ ti rezultati potrjujejo vlogo vzvoda, ki jo ima del nepovratnih sredstev v Instrumentu. Z dopolnjevanjem posojil EIB podpora v obliki nepovratnih sredstev pomaga zagotavljati finančno vzdržnost naložb javnega sektorja na ozemljih, ki jih pokriva Sklad, in prispeva k dodatnemu financiranju na ravni projektov.

Nacionalni deleži za Bolgarijo, Španijo in Francijo so bili v celoti dodeljeni, deleži za Švedsko, Ciper in Češko pa so bili skoraj v celoti dodeljeni.

Slika 1: Nacionalni deleži in njihova poraba glede na nepovratna sredstva, ki so bila dodeljena ali so predmet ocene¹²

Ker je bil Instrument nov instrument, so imele dejavnosti ozaveščanja ključno vlogo pri izvedbi prvega razpisa. V začetni fazi je bilo koriščenje Instrumenta omejeno, kar odraža njegovo novost, zapletenost kombiniranja nepovratnih sredstev EU s posojili EIB v primerjavi s tradicionalnimi nepovratnimi sredstvi EU ter različne zmogljivosti za najemanje posojil potencialnih upravičencev

¹¹ Evropska komisija, *Study to support the interim evaluation of the Public Sector Loan Facility (PSLF) – Final Report* (Študija v podporo vmesni oceni instrumenta za posojila v javnem sektorju – končno poročilo), Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg, 2025. DOI: 10.2776/8746618.

¹² Nacionalni deleži odražajo prilagoditve po reviziji VFO za obdobje 2021–2027. Razpoložljivi zneski predstavljajo preostale nacionalne proračune po odštetu nepovratnih sredstev, ki so bila dodeljena ali ki so predmet ocene v času priprave tega poročila.

v državah članicah in upravne pogoje, s katerimi se soočajo. Ti elementi so bili v vmesni oceni opredeljeni tudi kot dejavniki, ki so vplivali na hitrost in geografsko porazdelitev koriščenja Instrumenta pri prvem razpisu. Komisija si je v sodelovanju z EIB s ciljno usmerjenimi komunikacijskimi dejavnostmi prizadevala povečati prepoznavnost, izboljšati razumevanje Instrumenta med deležniki in podpirati potencialne upravičence v celotnem postopku oddaje vloge.

Stopila je v stik z vsemi državami članicami in jim ponudila namenska informativna srečanja za predstavitev glavnih značilnosti Instrumenta in postopka oddaje vloge. Poleg tega so bile komunikacijske dejavnosti osredotočene na potencialne upravičence v številnih sektorjih, povezanih z javnimi storitvami, tudi s sodelovanjem z združenji s sedežem v Bruslju in sektorskimi mrežami.

Te dejavnosti sta dopolnjevala stalno komuniciranje v obliki dogodkov, srečanj, publikacij, družbenih medijev in ciljno usmerjenega gradiva ter svetovalna podpora, ki jo je zagotavljala EIB, kar je prispevalo k razvoju niza zrelih projektov. Dokazi o večji ozaveščenosti se ne kažejo le v vse večjem koriščenju Instrumenta, temveč tudi v vse večjem številu nosilcev projektov, ki so v stiku s Komisijo in njenimi partnerji, ker želijo napotke o Instrumentu.

S temi dejavnostmi se je sčasoma omogočil boljši nabor vlog proti koncu prvega razpisa in v začetni fazi drugega razpisa.

2.2. Drugi razpis v okviru Instrumenta

Drugi razpis za zbiranje predlogov v okviru Instrumenta je bil objavljen oktobra 2025. Razpis je odprt za vse države članice na konkurenčni osnovi brez predhodno dodeljenih nacionalnih dodelitev in zajema obdobje 2026–2027. Po objavi razpisa je bil 14. novembra 2025 organiziran informativni dan.

Njegov prvi rok za oddajo, določen za 27. januar 2026, je pritegnil veliko zanimanja. Predloženih je bilo 30 predlogov vložnikov iz 10 držav članic (DE, FR, CZ, CY, EL, ES, IE, IT, RO, SE), skupaj pa se je zahtevalo nepovratna sredstva v višini 1,24 milijarde EUR. Po oceni dopustnosti in upravičenosti teh predlogov je bilo 21 predlogov ocenjenih kot dopustnih in upravičenih. Za te predloge, ki so jih predložili vložniki iz šestih držav članic (CY, CZ, EL, ES, FR, SE), se skupno zahteva prispevek v višini približno 783 milijonov EUR.

Komisija je strokovno ocenila vseh 21 dopustnih in upravičenih predlogov. Od tega je 18 predlogov uspešno doseglo ocenjevalne pragove, kar ustreza skupnemu znesku zahtevanih nepovratnih sredstev v višini 633 milijonov EUR. Trije predlogi, za katere se zahteva skupno 150 milijonov EUR, niso bili izbrani zaradi nezadostnega števila točk pri enem ali več merilih za dodelitev.

V skladu s pravili razpisa so bili predlogi prednostno razvrščeni glede na njihove rezultate. Če so bili rezultati enaki, so imeli, v padajočem vrstnem redu, prednost (i) projekti v manj razvitih regijah, (ii) projekti, ki neposredno prispevajo k podnebnim in energetskim ciljem EU, in (iii) projekti, katerih nosilci so vložniki z vzpostavljenimi načrti za razogljčenje.

Končno število predlogov, ki se bodo financirali, in tistih, ki bodo uvrščeni na rezervni seznam, bo odvisno od razpoložljivega proračuna, kot je podrobneje opisano v oddelku 2.3.

2.3. Skupno kumulativno izvajanje

Skupni zahtevani znesek nepovratnih sredstev v višini 633 milijonov EUR za uspešne predloge pri drugem razpisu v tej fazi presega preostali proračun, ki je na voljo po prvem razpisu (354,92 milijona EUR). Dejanska poraba proračuna, ki se bo namenil, potem ko bo sprejeta odločitev o izbiri predlogov, bo odvisna od več dejavnikov, vključno z dejanskim zneskom

podpisanih posojil EIB in usklajevanjem z obsegom predlogov, vključenih v vloge za nepovratna sredstva.

Glede na to se prvih sedem prednostno razvrščenih projektov že lahko financira. Preostalih enajst projektov, ki jih je izbral ocenjevalni odbor, bo uvrščenih na rezervni seznam, dokler ne bodo na voljo prihodnje vrnjene dodelitve EFSI.

Poleg tega bodo naslednji roki za predložitev določeni tudi na podlagi razpoložljivosti prihodnjih vrnjenih dodelitev EFSI.

2.4. Projekti, financirani v okviru Instrumenta

Podprti projekti odražajo veliko različnih upravičenih ukrepov v okviru uredbe o Instrumentu in so usklajeni s cilji mehanizma za pravični prehod. Naložbe so zlasti osredotočene na: trajnostno mobilnost, ki predstavlja največji delež podpisanih sporazumov o nepovratnih sredstvih (približno 131,8 milijona EUR), vključno z modernizacijo železnic, podaljšanjem tramvajskih prog in brezemisijскими prometnimi sistemi; energijsko učinkovitost in energetska infrastrukturo, kot so omrežja za daljinsko ogrevanje in nadgradnje elektroenergetskih sistemov; prenovu in regeneracijo mest, vključno z modernizacijo javne infrastrukture; socialno infrastrukturo, kot so šole, zdravstvene ustanove in stanovanja, ter infrastrukturo za gospodarjenje z vodnimi viri in ravnanje z odpadki. Podroben seznam doslej financiranih projektov je na voljo v Prilogi 2.

V tej fazi je bilo pet projektov že v celoti izvedenih, kar ponuja konkretne primere izvajanja projektov v okviru Instrumenta. Ti vključujejo en projekt trajnostne mobilnosti v mestih v Franciji za podaljšanje tramvajske proge in štiri projekte na Češkem, ki zajemajo modernizacijo železniške infrastrukture, regeneracijo mest, povečanje energijske učinkovitosti in socialno infrastrukturo.

Kar zadeva vrsto posojila, ki ustreza 26 podpisanim sporazumom o nepovratnih sredstvih, 21 projektov temelji na samostojnih naložbenih posojilih, pet pa na shemi posojil¹³. Junija 2025 je bil podpisan prvi sporazum o nepovratnih sredstvih, povezan s posredniškim posojilom, ki ga je iz sredstev EIB zagotovila nacionalna razvojna banka na Češkem.

V skladu z uredbo o Instrumentu mora Komisija poročati o naslednjih ključnih kazalnikih smotrnosti: zmanjšanje emisij CO₂, število ustvarjenih delovnih mest in število doseženih oseb. Glede na informacije, ki so jih predložili upravičenci Instrumenta, so prihranki emisij CO₂ ocenjeni na 204 621 ton letno. Po pričakovanjih bodo projekti, ki jih financira ta instrument, ustvarili 11 577 delovnih mest in z obravnavanjem regionalnih razvojnih potreb koristili več kot 7 milijonom ljudi. Priloga 3 vsebuje graf, ki prikazuje združene ključne kazalnike smotrnosti, strukturirane v skladu s Prilogo II k uredbi o Instrumentu.

3. SVETOVALNA PODPORA

Svetovalne storitve EIB so v okviru svetovalnega vozlišča InvestEU na voljo za pripravo, razvoj in izvajanje upravičenih projektov¹⁴. Do 19. junija 2026 je bila upravičencem v Avstriji, Bolgariji, na Cipru, Češkem, Danskem, Finskem, v Franciji, Grčiji, na Irskem, v Nemčiji, Romuniji, na

¹³ Da bi se izognili dvomom, se projekti, ki prejemajo financiranje EIB v okviru posredniškega posojila, obravnavajo kot samostojni projekti.

¹⁴ Za več podrobnosti glej oddelek 2.1.4 prvega poročila o izvajanju Instrumenta in oddelek 2.2 drugega poročila o izvajanju Instrumenta.

Slovaškem, v Španiji in na Švedskem¹⁵ zagotovljena svetovalna pomoč v podporo Instrumentu v vrednosti 22,5 milijona EUR. Seznam svetovalnih nalog je na voljo v Prilogi 4.

Podpora EIB v obliki svetovalnih storitev je zasnovana in prilagojena posebnim potrebam posameznih nosilcev projektov ter zajema vse od splošnih smernic za opredelitev ustreznih projektov in podpore od zgoraj navzdol pri pripravi naložbenih programov do svetovanja pri razvoju projektov in podpore pri pripravi vloge za nepovratna sredstva Instrumenta. Poleg tega EIB izvaja dejavnosti razširjanja, določanja obsega in preverjanja, da bi opredelila in podprla projekte, ki bi lahko bili upravičeni do financiranja v okviru Instrumenta.

Svetovanje EIB je povečalo povpraševanje po podpori v okviru Instrumenta prek petih delovnih področij:

- i. **neposredna svetovalna podpora** posameznim nosilcem in posojiljemalcem samostojnih naložbenih posojil prek širokega nabora svetovalnih storitev v pripravljalni in izvedbeni fazi, vključno s pomočjo pri vlogah za nepovratna sredstva;
- ii. **podpora za krepitev zmogljivosti** nebančnih institucij, ki običajno delujejo kot povezovalke manjših projektov, da bi razvile upravne in operativne zmogljivosti za učinkovito pregledovanje, izbiranje, prednostno razvrščanje, spremljanje ali drugačno usklajevanje številnih podprojektov;
- iii. **posredna svetovalna podpora** končnim upravičencem do posredniških ali okvirnih posojil prek standardiziranih svežnjev podpore, namenjenih izboljšanju smotrnosti predlogov in skladnosti z veljavnimi posojilnimi politikami;
- iv. **svetovanje o razvoju trga** na ravni držav članic, da bi ugotovili, kakšno je morebitno povpraševanje po podpori v okviru Instrumenta in ali so razpoložljivi finančni produkti Instrumenta ustrezni;
- v. **preverjanje, določanje obsega in razširjanje** za spodbujanje uporabe Instrumenta, opredelitev in prednostno razvrstitev ustreznih projektov ter zagotavljanje splošnih smernic o vlogah za nepovratna sredstva Instrumenta.

Poleg storitev, ki jih EIB ponuja prek svetovalnega vozlišča InvestEU, je Komisija na zahtevo Češke, Grčije in Slovaške zagotovila svetovalne storitve, da bi povečala ozaveščenost o Instrumentu ter opredelila in razvila predloge projektov. Češki je zagotavljala tehnično pomoč Komisija, Slovaški pa je podpora zagotovljena v okviru Instrumenta za tehnično podporo¹⁶. V okviru obeh pogodb se zagotavlja širok nabor storitev, med drugim ozaveščanje, mobilizacija potencialnih upravičencev v regijah območnih načrtov za pravični prehod ter pregledovanje projektnih zamisli.

Grčija je v okviru Instrumenta za tehnično podporo prejela širšo podporo za izvajanje vseh treh stebrov mehanizma za pravični prehod. Poleg tega je zaprosila za podporo v okviru JTP Groundwork¹⁷ za opredelitev projektov in poznejšo pripravo predlogov projektov, za katere bodo predložene vloge za financiranje iz Instrumenta v regiji Peloponez.

Komisija in EIB sodelujeta pri spremljanju izvajanja svetovalnih nalog, da se zagotovi njihova usklajenost z drugimi svetovalnimi dejavnostmi v upravičenih državah članicah.

¹⁵ Nekatere svetovalne dejavnosti na Cipru, v Grčiji in Franciji so se začele izvajati pred vzpostavitvijo Instrumenta, zato so bile financirane iz drugih virov, kot sta Evropsko svetovalno vozlišče za naložbe (Grčija) in sklop za trajnostno infrastrukturo svetovalnega vozlišča InvestEU (Ciper in Francija).

¹⁶ [Instrument za tehnično podporo – Kako deluje – Reforme in naložbe – Evropska komisija](#).

¹⁷ [Info regio – Sklad za pravični prehod \(europa.eu\)](#).

4. NASLEDNJI KORAKI

Naslednji roki za predložitev bodo določeni glede na razpoložljivost vrnjenih dodelitev EFSI za Instrument.

5. SKLEPNE UGOTOVITVE

Instrument za posojila v javnem sektorju je namenjen zagotavljanju, da prehod na podnebno nevtravno gospodarstvo poteka na pravičen in socialno trajnosten način, saj ima javni sektor ključno vlogo pri odpravljanju nepravilnega delovanja trga.

Objavljena sta bila prvi in drugi razpis za zbiranje predlogov v okviru Instrumenta, proračun Instrumenta pa bo kmalu v celoti izvršen, pri čemer so v pripravi nadaljnji potencialni projekti. Ta razvoj bi bilo treba obravnavati tudi ob upoštevanju izkušenj pri izvajanju, opredeljenih v vmesni oceni. Na začetno koriščenje Instrumenta so vplivali njegova novost, zapletenost kombiniranja podpore EU v obliki nepovratnih sredstev s posojili EIB v primerjavi z nekombiniranimi nepovratnimi sredstvi EU, različne zmogljivosti za najemanje posojil in upravne zmogljivosti držav članic in nosilcev javnih projektov ter razpoložljivost drugih virov financiranja. Hkrati je bilo v oceni poudarjeno, da naj bi večja ozaveščenost, svetovalna podpora in postopen razvoj zrelega nabora projektov sčasoma spodbudili večje povpraševanje. V zvezi s tem so imele svetovalne službe pomembno vlogo pri pomoči potencialnim upravičencem pri identifikaciji ustreznih projektov, izboljšanju zrelosti projektov in spoprijemanju z zahtevami Instrumenta.

Ocenjevalni odbor Instrumenta je do 19. junija 2026 izbral skupno 63 predlogov projektov, kar predstavlja ocenjeni znesek nepovratnih sredstev v višini približno 1,1 milijarde EUR in ustrezajoči znesek posojila v višini približno 5,5 milijarde EUR. Skupno je bilo podpisanih 26 sporazumov o nepovratnih sredstvih, zadevni projekti pa so se že začeli izvajati.

Komisija si bo v sodelovanju z EIB v okviru drugega razpisa še naprej prizadevala za čim večji izkoristek potenciala Instrumenta. Naslednji rok za predložitev bo določen glede na razpoložljivost vrnjenih dodelitev EFSI.